

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Sermones magistri Nicolai deniise sacre pagine professoris

Sermones Estiuales De Tempore

Denisse, Nicolas

[Augsburg], 1510

VD16 N 1513

Sermo ii. pro d[omi]nica iii. post Trinitatis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30616

Dominica. III. post Trinitatis

Erti^o art. Aud. rē. Et necesse ē nos
dōno in misericōdia p̄formari in signū fi-
delitatis. h̄r em. xxiij. q. v. Si apud. Reg-
bus debet fidelitas. Maxie igit sūmo re-
gi. Et in signū hui⁹ fidelitatis milites de-
bet h̄re stigmata sui p̄ncipis. vt h̄r instituta
de re militari. In siq̄s gerit signū aduer-
sarij: lz clamat. Vivat rex: cēsed⁹ est prodi-
tor. Expone r applica notādo q̄ signū dei
est misericōdia: signū diaboli crudelitas. Vi-
sericordes igit a deo recognoscunt. Bar.
v. B̄ri miseri. qm̄ p̄sequēt misericōdiam.

Sermo. ij. p̄ dōnica. iij.
post Trinitatis.

Estote mise-
rē. Expectatio creature reuella-
tionē filioꝝ dei expectat. Rho.
vij. Nota. nihil delectabili⁹: nihil honora-
bili⁹: nihil vtili⁹: q̄ esse de nūero filioꝝ di.
De his Ro. vij. Accepistis sp̄m adoptio-
nis filioꝝ: i q̄ clamam⁹ Abba p̄r. Ip̄e ei sp̄i-
ritualit̄is testimoniū reddit sp̄i n̄ro q̄ sum⁹
filij dei. Si aut filij et heredes. Heredes
qd̄ dei: coheredes aut̄ ch̄i. Et hec ē ex-
pectatio n̄ra. Jō dic̄ apl̄s q̄ expectatio cre-
ature. i. naturale desiderijz hois expectat
.i. expectādo desiderat reuelationē filioꝝ
dei q̄ sit in gl̄ia celesti. Sunt aut̄ vere filij
dei q̄ se p̄formāt p̄ri celesti in misericōdia r be-
nignitate. Estote rē.

Prim^o ar. An i deo cū misericōdia sit etiā
iusticia: N. non. act⁹ iusticie ē reddere de-
bitū: sed de⁹ nulli debitor ē. igit. Contra
in ps. Iust⁹ dñs rē. Rūdet tho. j. pte. q.
xxij. q̄ deo nō p̄uenit iusticia cōmutatiua
Quis em̄ por̄ dedit ei r retribuet̄ illi. vt d̄r
Ro. xj. Sed est in eo iusticia distributiua
fm̄ quā aliq̄s gubernator dat vnicuiq̄ fz
suā dignitatē. Ad illud autem quod obij-
citur dicendum q̄ hoc vnicuiq̄ debetur
qd̄ ordinatū est ad ip̄m fm̄ ordinem diuine
sapie. Et lz hoc mō debitū alicui det nō tñ
ip̄e est debitor. qz ip̄e ad alia non ordinat:
sed pot⁹ alia ad ip̄m. Et iō iusticia in deo
q̄nc̄s d̄r p̄decētia sue bonitatis: q̄nc̄s retri-
butio p̄meritis. Et vtrūq̄ modū tangit
An̄. di. Cū punis malos iustū est: qz illo-
rū merit̄ p̄uenit. Cū p̄s p̄ares malis iustū

est: qz voluntati tue p̄decēs est. Hec tho.
Pro funda. Ad p̄ncipes maxie spectat
facere iusticiā. Vñ Arist. v. politic. Rex ius-
ticia p̄ferre d̄r. Hoc ḡ maxie spectat ad
sūmū p̄ncipē deū q̄ etiā p̄r suā sūmā iusti-
ciā sūme timend⁹ ē. Vñ Virgil⁹. vj. en.
Discēda ē iusticia ne p̄tēnat dina ma-
iestas q̄ vnicuiq̄ fm̄ iusticiā tribuet. Luz
ḡ q̄rit An deo rē. Dic̄ m̄. vt s̄. Et q̄ zelū
de q̄ etiā in deo sperādū ē p̄r suā misericō-
diā tū est timend⁹ p̄r suā iusticiā q̄ talis ē vt
ip̄m ip̄ossible sit nō retribuere vnicuiq̄ iu-
sta opa sua. Rom. ij. Reddet vnicuiq̄ fm̄
opa eius. His q̄ dē q̄ fm̄ paciētā boni ope-
ris gl̄iam r honorē r incorruptiōnē q̄rēt⁹
bus vitā eternā. His aut̄ q̄ sum̄ ex p̄tētio-
ne q̄ n̄ ad h̄esūt p̄tati: credūt aut̄ iniquitatē
ira r indignatio: tribulatio r angustia. Au-
dite o p̄cōres: fornicatores: blasphem⁹ rē
q̄s explicet q̄ sit terribil⁹ dei iusticia.
qm̄ vt h̄r Job. xxiij. De⁹ inultū aliq̄d ab ip̄e
re nō patit. Audite o p̄cōres qm̄ nisi p̄ni-
atis p̄ p̄niam: de⁹ puniet p̄ vindictā. Non
putet⁹ ḡrecipe ḡraz nisi p̄niam faciat.
Figura. Nō datū ē māna filijs isrl̄ nisi p̄
q̄ de egypto recesserūt r mare rubrū trāsire
rūt. Exo. xiiij. et. xvj. Expōe. qz nō dat mā-
na ḡre nisi p̄ egressum de egypto. i. d̄ p̄cō-
tenebroso: r post trāsitū mar⁹. i. amaritudi-
nis p̄nie. Jō Eccl. ij. Si p̄niam nō egerit
mus incidem⁹ i man⁹ dei

Secund^o ar. In p̄ced. rē. In h̄ d̄cedū
de sedo qd̄ ē instructiōis modificatio.
vbi declarat dñs quō debem⁹ ēē misericō-
des: d. Nolite iudicare rē. vsq̄z remerietur
vob. In q̄ textu ponit̄ triplex documētūz
circa modū faciēdi iuicē misericōdiaz.

Primū ē cauedē offēnsiōis
Secūm ē exhibēde p̄descēnsiōis
Tertū ē euicēde retributiōis
Primū ē rē. i iudicādo. i. r p̄dēnādo p̄ri-
mū. Vñ d̄r Nolite iudicare r̄ n̄ iu. no. cod. r
nō cō. Aug. Hoc loco nihil aliū p̄cipi erit⁹
stimo nisi vt ea facta d̄ q̄b̄ dubiū ē q̄ anio
fiāt i meliōrē p̄tē iterp̄remur. Duo q̄ p̄p̄tē
i q̄b̄ remerariū iudiciū cauere d̄bem⁹. Cū
icertū ē q̄ aio qd̄ factū sit: v̄l incertū ē q̄lis
q̄s futū sit q̄ n̄c̄ v̄l bon⁹ v̄l mal⁹ appa-
ret. Bern. Laue alienē p̄uersatiōis aut̄ cu-
riofus cē explorator: aut remerari⁹ iudei:

si pperā actū qd dephendas/nec sic iudi-
ces primū/magis aut excusa. Excusa intē/
tione si op? nō potes/puta ignorantia/pu-
ta surreptionē. **S.** si oēm oīno dissimula-
tionez rei certitudo recusat: si de nihilo
min? ipe tibi z dicito apud temeripm. **Ue-**
hemens fuit nimis tētatio: qd de me illa
fecisset si accepisset in me silr prāte. **S.**
cundū ē exhibēde cōdescensiois/dimitte-
do. s. iniurias et dādo rpalia. **Uñ** dicit: **Di-**
mittite z dimittemi: date et dabit vobis.

Aug. Duo sūt opa misericōdie q nos liberāt
S. primū ad ignoscendū priuēt.
S. eōm ad pstandū bñficiū.
Et fm eundē. **He** sunt due ale oōnis q/
bus volat ad deū. si qd cōmittit ignoscit
delinqnt? donat egenti. **Tertiu** ē docu-
mentū puidende retributiois: cū di. **Dei**
surā bonā z fertā z coagi. z supes. dabūt
in sinū vestrū. **Eadē** qpe mensura q mēsi
sue. remetiet vobis. **Aug.** de pcoridia. quā
ge. dicit. **Dabūt** qz p illoz merita qb? dede-
runt mercedē celestē recipere merebunt. **Pri-**
mū itaqz q remunerant misericordes dicit
mensurā. qz vnicuiqz distribuit fm mēsurā
meritoz: z bonā. qz in bonū ois boni. z cō-
fertā. i. plenā. **Plena** nanqz erit aia celesti-
bitudie. ita vt nihil ei? sit vacuū a gloria.
z coagitatā. i. firmā z securā. z supesfluen-
tē. i. abundantē/ qz excedit merita. **Dant**
em eterna p rpalibz. **Et** dicit in sinū. qz fm
Bieg. Nihil securi? z amabili? eo qd i sinu
collocam? **Et** deinde tangit eqtas retribu-
tionis: cū dicit. **Eadē** qpe mensura zc. fm
Aug. nō est intelligendū q si iniq mēsurā
ra mensi fuerim? q apud deū iniq mēsurā
remetiet nobis: s; qm temeritas q punis
aliū eadē ipa te puniet z iuxta mēsurā cul-
pe erit mensura pene. **Ch. 2. 28.** **Et** qm dili-
genti? pcta tua examinent legē pmius ipe
posuisti. de his seuerius que primus pece-
cauerit iudicando. **Sunt** q seure diabolice
tentationis insidie. **Nam** q seure discutit
aliena: nunqz pxiore reatuū merebit veniā
Ro. ij. **Inexcusabilis** es o hō ois q iudi-
cas zc. **Debet** q hō qntū pōt semp de alijs
mel? sentire q de seipso: z in hoc magnuz
erit meritū. **Exēplū** legim?. q sanctus
frater **Leo:** socius beati **Frāncisci** in loco sā-
cte marie de angelis. vidit in visione mul-
titudine fratru pcessionalit icedentiū. **In-**

ter qd vidit vnum a cuius oculis lucidiss/
simi radij pcedebant. **Et** qrens ab vno il-
loz qd esset. audiuit q erat frater **Bernar-**
dus de qnta valle prim? socius bti **Frān-**
cisci q semp de his q videbat in alijs in me-
lius iudicabat. **Uñ** em videbat aliqz ma-
le induros dicebat sibi qpi. **Isti** seruant me-
lius paupratē q tu frater **Bernarde.** **Cū**
ho inspiciēbat diuites pcciosos iduros: cor-
dis ex cōmūctione dicebat. **For**san illi
sub vestibz delicat? humiliores sunt q tu
frater **Bernarde.** **Ac** p hunc modū temp-
de alijs bñ sentiebat. **His** ho dictis visio
disparuit. **Ille** itaqz hñ obseruabat illd. j.
Loz. iij. **Nolite** an tps iudicare qadus/
qz veniat dñs q z illuminabit abscondita
tenebray z manifestabit qilia cordiū.

Tertius ar. **Aug.** zc. **Magnū** qpe p-
uilegiū est nobis pcessum **Dimit-**
tite z **dimittemi** zc. **Sed** notate qd iura
dicunt. **Pr**iuilegiū meret amittere q con-
cessa sibi abutit prāte. **L. de dignitatibz. l.**
Judices. et. ij. q. iij. **Pr**iuilegiū. et. **Pr. q.**
vi. **Postea** ho **Audite.** **Nonne** libent dare
tis denariū si certi essetis p denario recipere
centū florenos/ z libent dimitterez alicui
duos denarios vobis debitos: siqz alius
creditor v? vobis dimitteret ducentos flo-
renos: q si nolletis nōne merito puari de-
beret? tali puilegio: **Expone** z applica no-
tādo illud **Dat. v.** **Bti** misericor. qm ipi
misericōdiam z sequent

Sermo. iij. p dñica. iij. post
Trinitatis.

Prote mise.

z. **Vanitati** subiecta ē creatu-
ra nō volens: s; ppter eū q sub-
iecit eā in spe **Rōm. viij.** **Ex** hoc pty q mē-
sericordia indigemus qz ipa creatura. i. hō
subiecta ē vanitati corruptiois: nō volēs
qz ois naturalr refugit malū: s; de? ex iu-
sticia ppter pctm subiecit eā tali vanitati:
spe. s. finalr liberandi ab illa vanitate. **Est**
aut notāda triplex vanitas siue miseria cui
subiect? hō. **De** q **Bern.** in ser. **Triplex** ē
miseria hūano generi si diligēt aduertit/
mus. **Nā** faciles sum? ad seducēdū: debi-
les ad opandū: fragiles ad resistendū.

